

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

ІННОВАТИКА У ВИХОВАННІ

Збірник наукових праць

Випуск 6

Засновано у 2015 році

Рівне – 2017

УДК 37 : 005.591.6

I - 66

ББК 74.200

Інноватика у вихованні : зб. наук. пр. Вип. 6 / упоряд. О. Б. Петренко ; ред. кол. : О. Б. Петренко, Н. М. Гринькова, Т. С. Ціпан та ін. – Рівне : РДГУ, 2017. – 320 с.

До збірника увійшли наукові праці, здійснені у галузі теорії і методики виховання. Статті спрямовані на багатоаспектне висвітлення основних напрямів, сучасних підходів до змісту, форм і технологій виховного процесу, починаючи від дошкілля і завершуючи вищою школою.

Редакційна колегія:

Головний редактор: **Петренко Оксана Борисівна**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету;

Заступники головного редактора: **Гринькова Надія Михайлівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету;

Відповідальний секретар: **Ціпан Тетяна Степанівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету.

Члени редакційної ради:

Сухомлинська О. В., доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, Академік-секретар Відділення загальної педагогіки та філософії освіти НАПН України;

Бех І. Д., доктор психологічних наук, професор, дійсний член НАПН України, директор Інституту проблем виховання НАПН України;

Пустовіт Г. П., доктор педагогічних наук, професор, Учений секретар Відділення загальної педагогіки та філософії освіти НАПН України;

Павелків Р. В., доктор психологічних наук, професор, перший проректор, завідувач кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету;

Коберник О. М., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Лобода С. М., доктор педагогічних наук, професор, доктор габілітований, професор звичайний Вищої школи інформатики і прикладних наук (м. Лодзь, Республіка Польща).

Члени редколегії:

Безкоровайна О. В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри методики викладання іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету;

Вербець В. В., доктор педагогічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної, навчально-методичної роботи та гуманітарної політики Рівненського державного гуманітарного університету;

Карпенчук С. Г., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету;

Ламанаускас В., доктор соціологічних наук, професор, директор науково-методичного Центру «Scientia Educologica», професор Шяуляйського університету (м. Шяуляй, Литовська Республіка);

Литвиненко С. А., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри практичної психології та психотерапії Рівненського державного гуманітарного університету;

Малолєпши Елігіуш, др. хаб., професор, декан педагогічного факультету Академії імені Яна Длугоша в Ченстохові;

Пелєх Л. Р., доктор педагогічних наук, професор, зав кафедри міжкультурної комунікації та історії світової літератури Рівненського державного гуманітарного університету;

Пелєх Ю. В., доктор педагогічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної та навчально-методичної роботи Рівненського державного гуманітарного університету;

Потапчук Т. В., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри пісенно-хорової практики та постановки голосу Рівненського державного гуманітарного університету;

Стоклоса К., доктор наук, професор, Інститут Зигмунд-Неуман (Дрезден, ФРН);

Федяєва В. Л., доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи Херсонського державного університету;

Шмид К., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри історії і теорії виховання Жешувського університету (м. Жешув, Республіка Польща);

Шугасва Л. М., доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії Рівненського державного гуманітарного університету;

Яшук І. П., доктор педагогічних наук, професор, декан факультету початкової освіти та філології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії;

Бісовецька Л. А. кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методик початкового навчання РДГУ;

Сойчук Р. Л., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету.

Свідощтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації КВ № 21161-10961Р.

Наказом МОН України № 515 від 16.05.2016 р.

Збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету «Інноватика у вихованні» включений до Переліку наукових фахових видань України (галузі науки – педагогічні).

Упорядники: **проф. Петренко О.Б., доц. Ціпан Т.С.**

Науково-бібліографічне редагування: **наукова бібліотека РДГУ.**

Рецензент: **Коліяда Н. М.** – доктор педагогічних наук, професор; завідувач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини.

Друкується за рішенням Вченої ради РДГУ (протокол №6 від 25 травня 2017 р.)

Редакційна колегія не завжди поділяє точку зору авторів.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2017

ЗМІСТ

Бех І. Д. Компонентна модель сходження зростаючої особистості до духовних цінностей.....	6
Павелків Р. В. Психологічні особливості розвитку моральних почуттів у молодшому шкільному віці.....	16
Черній А. Л. Специфіка формування органу управління освітою ОТГ та методичного супроводу освіти в контексті реалізації концепції «Нова українська школа».....	27
Пелех Ю. В. Формування вчителя майбутнього: аксіологічний контекст.....	34
Пустовіт Г. П. Прогностичні орієнтири інноваційного розвитку позашкільної освіти.....	46
Петренко О. Б. Психоаналітична педагогіка: інновація ХХІ ст. чи історико-педагогічна реконструкція досвіду першої третини ХХ ст.....	53
Безкоровайна О. В., Павлюк Г. С. Специфіка методики викладання іноземної мови (англійської) в початковій школі....	63
Білавич Г. В., Савчук Б. П. Українське наукове мовлення в контексті наукової діяльності майбутніх педагогів.....	67
Бісовецька Л. А., Верхова І. П. Виховна робота школи щодо безпеки школярів в інтернет-просторі.....	75
Гринькова Н. М. Теоретико-методичні засади формування професійної компетентності педагогів з питань морального виховання молодших школярів в умовах позашкільного навчального закладу.....	83
Журба К. О. Активні та інтерактивні форми і методи виховання смисложиттєвих цінностей у школярів основної і старшої школи у позакласній діяльності.....	90
Заліток Л. М. Казкотерапія за Василем Сухомлинським.....	99
Кособуцька Г. П. Тестування як психолого-педагогічна технологія оцінювання навчальних досягнень студентів: актуалізація практичного аспекту.....	106
Люленко С. О. Екологічна освіта та виховання майбутніх вчителів біології на сучасному етапі розвитку суспільства.....	118
Павелків К. М. Система професійної підготовки педагогів у західній Європі: термінологічний аналіз.....	124
Павелків О. М. Теоретичні засади реалізації інноваційних процесів у вищих навчальних закладах.....	134
Петренко С. В. Інформаційно-цифрова компетентність учня у контексті формування нової української школи.....	144
Розман І. І. Феномен біографічного методу та особливості його застосування у вивченні педагогічних персоналій.....	156

Сілков В. В., Сілкова Е. О. Теоретико-методичні недоліки при формуванні обчислювальних прийомів у молодших школярів, їх причини та шляхи подолання.....	165
Стельмашук Ж. Г., Гриневич М. Н., Рабешко О. М., Скаутська система виховання у контексті викликів сучасності...	181
Федоришин О. П. Increasing motivation in teaching learning process.....	191
Ціпан Т. С., Боровець В. І., Гоголь В. А., Організаційно-дидактична модель формування акмеологічного простору школи.....	198
Шурин О. І. Декоративно-прикладна творчість Рівненщини: історико-педагогічна генеза.....	212
Доробки молодих науковців	
Абрамович Т. В. Критерії та показники сформованості професійної компетентності соціального педагога.....	218
Баліка Л. М. Педагогічні основи роботи шкільних бібліотек щодо розвитку в учнів інтересу до читання	225
Матвійчук-Юдіна О. Властивості інформаційної системи відповідно міжнародних стандартів – основа формування компетентностей майбутніх ІТ-фахівців з предмету «компютерна графіка».....	237
Дуброва А. С. Формування педагогічної майстерності майбутнього учителя іноземної мови.....	245
Дем'янюк І. В. Життєвий і творчий шлях Т. Д. Дем'янюк у контексті розвитку громадянського виховання в Україні.....	250
Ільчук Я. М. Погляди В. Сухомлинського на соціалізацію особистості в умовах сім'ї.....	258
Кардаш В. П. Правове виховання учнів молодшого шкільного віку: теоретичний аспект.....	269
Літвінчук І. М. Виховання гіперактивних дітей: теоретичний аналіз проблеми.....	275
Мартинюк О. В. Вплив змісту шкільних підручників на гендерну соціалізацію особистості учня/учениці.....	281
Мічута Х. О. Кризові ситуації в сім'ї як чинник розвитку особистості	289
Мокрик А. В. Психологічні підходи дослідження гендерних аспектів лідерства в управлінській практиці.....	296
Примак М. В. Готовність дитини до навчання: теоретичний аналіз	302
Яйченя Н. В. «Важковиховувані діти»: ретроспективний аналіз поняття.....	307

ПРАВОВЕ ВИХОВАННЯ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Анотація. У статті розглядається проблема правового виховання дітей молодшого шкільного віку в умовах сучасного загальноосвітнього закладу як важлива умова їхньої соціалізації, результатом якого є їх права вихованість; охарактеризовано правові завдання, які вирішуються у процесі правового виховання учнів. Зазначено, що підґрунтям правових переконань є правові знання. Підкреслено, що у правових знаннях акумулюються й спеціальні наукові знання, а також життєвий досвід людини, її світогляд. Акцентовано увагу на тому, що переконання формуються тільки за умови, що знання зливаються з почуттями.

Ключові слова: правове виховання, молодший школяр, права вихованість, правові знання.

Постановка проблеми. Зміни, які відбуваються в сучасному суспільстві, вимагають виховання правосвідомої, соціально активної і відповідальної особистості. Тому перед загальноосвітньою школою постала проблема формування правової вихованості дітей, адже необізнаність у правових питаннях значною мірою знижує можливість реалізації особистістю своїх прав та обов'язків.

Аналіз останніх досліджень свідчить, що питаннями правового навчання і виховання та формування правової культури учнів займалися Б. Андрусишин, О. Пометун, Л. Рябовол, Т. Смагіна та ін. [1; 8; 9; 10].

Суттєвий внесок у вивчення проблеми правого виховання здійснив М. Фіцула [11], окремі аспекти у розробку проблеми внесли М. Володько, О. Карпов [2] та В. Воронов [3].

Мета статті полягає у здійсненні теоретичного аналізу проблеми правового виховання учнів молодшого шкільного віку.

Вклад основного матеріалу дослідження. Загальновідома першопричина порушень поведінки учнів – втрата інтересу до навчання. Нерідко в його основі лежить затримка чи порушення розумового, психічного розвитку, педагогічна занедбаність тощо. Як наслідок, уже в третьому класі третина учнів відвідує школу без інтересу, кожен десятий не любить школу, кожен п'ятнадцятий її ненавидить [5, с. 11].

Вперше поняття «правове виховання» в науковій літературі з'явилося у 1969 р. і означало цілеспрямований, систематичний вплив на особистість для формування правової свідомості, розвитку правових почуттів, вироблення навичок і звичок правомірної поведінки.

А. Макаренко підкреслював, що саме школа повинна з першого ж дня висувати до учня тверді, незаперечні вимоги суспільства, озброювати дитину нормами поведінки, щоб вона знала, що можна і чого не можна, що похвально і що не схвалюється.

Зі свого боку, М. Фіцула зазначав, «що молодші школярі суворіше, ніж дорослі, дотримуються правил гри і дитячого кодексу поведінки (не бреші, не донось, не будь жадібним, не будь боягузом). На ці риси і почуття справедливості дітей слід спиратися у правовому вихованні молодших школярів. Принципи правосуддя цілком доступні дітям 8-10 років, треба тільки використовувати відповідні сюжетні приклади» [11, с. 28].

Дослідники проблем правового виховання учнівської молоді М. Володько та О. Карпов вважають, що «морально-правове виховання лише тоді може дати позитивний ефект, коли воно має комплексний характер і починається в сім'ї, дитячих садках, у школі буквально з першого класу» [2, с. 121]. В. Воронов також стверджує, що з метою запобігання правопорушень з боку неповнолітніх правову освіту й виховання потрібно розпочинати не з восьмого класу, а з 9–10 років [3, с. 3].

Правове виховання учнів молодших класів спрямоване на досягнення таких цілей:

- забезпечує формування необхідних правових уявлень школярів, виховує на основі правових знань повагу до закону, розуміння необхідності його дотримання;

- допомагає стримувати учнів з нестійкими моральними та правовими уявленнями від здійснення негативних вчинків і правопорушень.

У першому випадку об'єктом правового виховання є всі молодші школярі. У другому – правове виховання спрямоване на учнів, для яких характерними є відхилення у поведінці [7, с. 40].

Наукові дослідження і накопичений практичний досвід дають змогу сформулювати ті завдання, які повинні вирішуватись у процесі правового виховання учнів загальноосвітніх шкіл. Для них слід віднести формування:

- поваги до законів і правил співжиття, зокрема до правил поведінки учнів у школі та за її межами;

- усвідомленого виконання прийнятих правомірних стандартів (правил) поведінки;

- поваги до осіб, що охороняють правопорядок в країні;

- розуміння невідворотності особистої відповідальності і покарання за скоєні правопорушення;

- нетерпимості до порушників законів і правил співжиття і потреби вести активну боротьбу з правопорушеннями [там само, с. 43].

Для досягнення мети правового виховання і вирішення його завдань потрібно реалізувати конкретний зміст правового виховання. До конструювання змісту правового матеріалу використовують різноманітні підходи.

Перший з них пропонує взяти за основу змісту правового виховання не систему понять юридичної науки, а тільки ті відхилення правової свідомості особистості, які є причиною скоєння правопорушень

неповнолітніми, впливають або можуть вплинути на допущення ними правопорушень. Такий підхід зводить правове виховання тільки до правової роботи профілактичного характеру і не враховує значення правових знань для морального, трудового, екологічного та інших напрямів виховання, вирішення таких соціально значущих проблем, як формування світогляду, психологічну і юридичну підготовку молоді до праці, до громадської і правоохоронної діяльності тощо. При такому підході у правовиховній роботі зі школярами обмежуються використанням тільки однієї галузі права – кримінального. У такому разі школярі орієнтуються на те, що право – це в основному тільки кримінальне право, кримінальний закон, який тільки карає і забороняє, що спотворює уявлення у дітей про нашу державу і право.

Другий підхід полягає в обмеженні змісту правової освіти і виховання учнів використанням одних тільки норм права. При цьому не враховується той факт, що право та закон невіддільні від держави, що право є лише специфічним інструментом діяльності держави, виразником її волі. Цю істину мають усвідомити молоді громадяни нашої держави. При цьому важливо показати реальну діяльність держави як зі створення законів, так і з їх захисту.

Третя позиція щодо змісту правового виховання учнів передбачає системний підхід у формуванні правових знань та вмінь школярів. Відповідно до неї зміст правового виховання має базуватись на побудові системи необхідних учням правових фактів і понять, враховуючи потребу суспільства у всебічному впливі на особистість, педагогічно доцільно відібраних з різних галузей права фактів та понять, забезпечуючи цілісну систему знань про державу і право [4, с. 13-14].

Підґрунтям правових переконань є правові знання. Щоб діяти правомірно, передусім треба знати, як поводитись, передбачати наслідки поведінки – як певний вчинок позначиться на інших. Для цього треба знати моральні принципи, норми права і моралі, вимоги суспільства до своїх громадян. Від змісту правових знань залежить і діапазон переконань. У правових знаннях акумулюються й спеціальні наукові, а також життєвий досвід людини, її світогляд.

Отримуючи правові знання, учень виробляє до них певне ставлення, яке являє собою його емоційний зв'язок з предметами і явищами оточуючого світу. Ставлення можуть бути позитивними, нейтральними та негативними. Позитивні та негативні ставлення, переживання почуттів задоволення і незадоволення з приводу різних фактів і явищ сприяють формуванню впевненості людини в істинності чи фальшивості тих чи інших поглядів, принципів, думок. Тут важливу роль відіграють аналіз, співставлення своїх поглядів з поглядами інших людей.

Переконання формуються тільки за умови, що знання зливаються з почуттями. Почуття залежать від змісту правової інформації і від того, на якому особисто-інтелектуальному рівні знаходиться учень, від нагромадженого ним досвіду. Зрозуміло, що від методики подання

правового матеріалу значною мірою залежить і характер почуттів учнів. У цьому разі необхідний емоційний виклад матеріалу, наявність ілюстрацій, які оживлюють абстрактні правові положення [6, с. 37-38].

Вплив правового виховання на формування правових уявлень, переконань і поведінки особистості пов'язане з особливостями правових знань. Їх специфіка – тісний взаємозв'язок із соціальним досвідом індивіда, а також – своєрідна роль як одного із суттєвих регуляторів поведінки.

Правові знання дають змогу учневі співвідносити власні вчинки і поведінку своїх товаришів із загальноприйнятими нормами і свідомо вносити в ці вчинки і поведінку потрібні корективи, проявляти певні вольові зусилля для досягнення адекватності своєї поведінки, а також поведінки своїх товаришів цим нормам.

Отже, правове виховання сприяє розширенню загального світогляду учнів, їхніх уявлень про життя суспільства, про діяльність нашої держави, про основні норми взаємин між людьми, про допустиме і неправомірне. Відсутність його призводить до того, що, виявляючись у різноманітних життєвих ситуаціях, учні нерідко дають неправильні оцінки певним морально-правовим явищам, фактам і, опираючись на неточні і помилкові погляди, неправильно поведуться під час вирішення тих чи інших питань.

Список використаних джерел:

1. Андрусишин Б. І. Методика викладання шкільного курсу «Основи правознавства»: підручник / Б. І. Андрусишин. – К.: Знання, 2008. – 301 с.
2. Володько М. В. Правове виховання в школі, сім'ї – основа профілактики правопорушень серед учнівської молоді //Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Гуманізація навчально-виховного процесу як засіб попередження правопорушень серед учнівської та студентської молоді» /За ред. В. М. Герасименка. –К.:ІСДО МО України,1994. – С.120-122.
3. Воронов Б. Предупреждение правонарушений несовершеннолетних // Воспитание школьников. – 1991. – №5. – С.3.
4. Давыдов Г. П. Теоретические основы отбора правовых фактов явлений для формирования правосознания и поведения //Формирование правосознания и поведения учащихся /Под ред. Г. П. Давыдова. –М.: НИИОП, 1981. – С.6-22.
5. Колесіна Т. Є. Психолого-педагогічна діагностика відхилень у поведінці учнів // Початкова школа. –1996. – №12. – С.11-13.
6. Никитин А. Ф. Формирование правовых взглядов и убеждений учащихся // Формирование правосознания и поведения учащихся / Под ред. Г. П. Давыдова. –М.: АПН СССР, 1981. – С.36-50.
7. Пирогов В. Н. Вопросы повышения эффективности правового воспитания школьников //Проблемы предупреждения правонарушений учащихся общеобразовательных школ /Под ред.

- В. В. Панкратова. – М.: ВНИИ проблем укрепления законности и правопорядка, 1990. – С.39-48.
8. Пометун О. І. Формування мислення учнів на уроках з курсу за вибором «Права людини» / О. Пометун // Історія в школах України. – 2009. – № 9. – С. 5–8.
 9. Рябовол Л. Т. Мета та завдання шкільної правової освіти : поняття, сутність, структура / Л. Т. Рябовол // Збірник наукових праць Хмельницького ін-ту соціальних технологій Університету «Україна» / [редкол. : Чайковський М. Є. (гол.) та ін.]. – Хмельницький : ХІСТ. – № 4. – 2011. – С. 144-149.
 10. Смагіна Т. М. Формування громадянської компетентності учнів у процесі навчання правознавства : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.02 «Теорія та методика навчання (історія та суспільствознавчі дисципліни)» / Т. М. Смагіна. — К., 2007. – 20 с.
 11. Фіцула М. М. Правове виховання учнів: Методичний посібник. – К.: ІЗМН, 1997. – 148с.

REFERENCES TRANSLATED AND TRANSLITERATED

1. Andrusyshyn B. I. Metodyka vykladannia shkilnoho kursu “Osnovy pravoznavstva” : pidruchnyk [Methodology of Teaching the School Course “Fundamentals of Jurisprudence”: textbook] / B. I. Andrusyshyn. – K. : Znannia, 2008. – 301 s. (in Ukrainian)
2. Volodko M. V. Pravove vykhovannia v shkoli, simi – osnova profilaktyky pravoporushen sered uchnivskoi molodi [Legal Education in School, Family as the Basis of Prevention of Offenses Among Students] //Materialy Vseukrainskoi naukovopraktychnoi konferentsii “Humanizatsiia navchalno-vykhovnoho protsesu yak zasib poperedzhennia pravoporushen sered uchnivskoi ta studentskoi molodi” /Za red. V. M. Herasymenka. – K.:ISDO MO Ukrainy,1994. – S.120-122. (in Ukrainian)
3. Voronov B. Preduprezhdenie pravonarushenij nesovershennoletnih [Prevention of juvenile delinquency] // Vospitanie shkol'nikov. – 1991. – №5. – S.3. (in Russian)
4. Davydov G. P. Teoreticheskie osnovy otbora pravovykh faktov javlenij dlja formirovanija pravosoznanija i povedenija [Theoretical Bases of Selection of Legal Facts of Phenomena for Formation of Legal Consciousness and Behavior] // Formirovanie pravosoznanija i povedenija uchashhihsja /Pod red. G. P. Davydova. –M.: NIIOP, 1981. – S.6-22. (in Russian)
5. Kolesina T. Ye. Psykholoho-pedahohichna diahnostyka vidkhylen u povedintsi uchniv [Psychological-pedagogical Diagnostics of Deviations in the Behavior of Students] // Pochatkova shkola. –1996. – #12. – S.11-13. (in Ukrainian)
6. Nikitin A. F. Formirovanie pravovykh vzgljadov i ubezhdenij uchashhihsja [Formation of Legal Views and Convictions of Students] // Formirovanie

- pravosoznaniia i povedeniia uchashhihsja / Pod red. G. P. Davydova. –M.: APN SSSR, 1981. – S.36-50. (in Russian)
7. Pirogov V. N. Voprosy povysheniia jeffektivnosti pravovogo vospitaniia shkol'nikov [Issues of Increasing the Effectiveness of Legal Education of Schoolchildren] //Problemy preduprezhdeniia pravonarushenij uchashhihsja obshheobrazovatel'nyh shkol /Pod red. V. V. Pankratova. – M.: VNIi problem ukrepleniia zakonnosti i pravoporjadka,1990. – S.39-48. (in Russian)
 8. Pometun O. I. Formuvannia myslenniia uchniv na urokakh z kursu za vyborom «Prava liudyny» [Formation of Pupils' Thinking on the Course “The Laws of a Man”] / O. Pometun // Istoriiia v shkolakh Ukrainy. – 2009. – # 9. – S. 5–8. (in Ukrainian)
 9. Riabovol L. T. Meta ta zavdannia shkilnoi pravovoi osvity : poniattia, sutnist, struktura [The Purpose and Objectives of School Legal Education: Concept, Essence, Structure] / L. T. Riabovol // Zbirnyk naukovykh prats Khmelnytskoho in- tu sotsialnykh tekhnolohii Universytetu “Ukraina” / [redkol. : Chaikovskiy M. Ye. (hol.) ta in.]. – Khmelnytskyi : KhIST. – # 4. – 2011. – S. 144-149. (in Ukrainian)
 10. Smahina T. M. Formuvannia hromadianskoi kompetentnosti uchniv u protsesi navchannia pravoznavstva : avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia kand. ped. nauk : spets. 13.00.02 “Teoriiia ta metodyka navchannia (istoriia ta suspilstvoznachchi dystsypliny)” [Formation of Civic Competence of Students in the Process of Law Studies: Author’s Abstract. dis... degree candidate ped. sciences: specialty 13.00.02 “Theory and Methods of Teaching (History and Social Studies Disciplines)”] / T. M. Smahina. – K., 2007. – 20 s. (in Ukrainian)
 11. Fitsula M. M. Pravove vykhovannia uchniv: Metodychnyi posibnyk [Legal Education of Students: Methodical Manual]. – K.: IZMN, 1997. – 148s. (in Ukrainian)

Аннотация: В статье рассматривается проблема правового воспитания детей младшего школьного возраста в условиях современного общеобразовательного учреждения как важное условие их социализации, результатом которого является их правовая воспитанность; охарактеризованы правовые задачи, которые решаются в процессе правового воспитания учащихся. Отмечено, что основой правовых убеждений есть правовые знания. Подчеркнуто, что в правовых знаниях аккумулируются и специальные научные знания, а также жизненный опыт человека, его мировоззрение. Акцентировано внимание на том, что убеждения формируются только при условии, когда знания сливаются с чувствами.

Ключевые слова: правовое воспитание, младший школьник, правовая воспитанность, правовые знания.

Abstract. The article deals with the problem of legal education of

children of elementary school age in the conditions of a modern educational institution as an important condition for their socialization, the result of which is their legal upbringing; The legal tasks, which are solved in the process of legal education of pupils, are described. Different approaches to constructing the content of the legal material are described. It is noted that the basis of legal beliefs is legal knowledge.

It is emphasized that in legal knowledge special scientific, as well as life experience of man, his outlook are accumulated. The emphasis is on the fact that beliefs are formed only if the knowledge merges with feelings. It is noted that the lack of legal education leads to the fact that students often give incorrect assessments to certain moral and legal phenomena, facts, and based on inaccurate and false views, misconduct when dealing with a particular issue.

Key words: legal upbringing, junior schoolboy, legal education, legal knowledge.

Стаття надійшла до редакції 30.10.2017

І. М. Літвінчук

ВИХОВАННЯ ГІПЕРАКТИВНИХ ДІТЕЙ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ

Анотація. У статті здійснено теоретичний аналіз проблеми гіперактивних дітей. Проаналізовано поняття «гіперактивність», «гіперактивний розлад з дефіцитом уваги», «синдром дефіциту уваги з гіперактивністю». Зазначено, що гіперактивні діти мають підвищену потребу у русі, та при блокуванні цієї потреби правилами поведінки у дитини погіршується увага, знижується працездатність, підвищується стомлюваність. З'ясовано, що незважаючи на значну кількість досліджень проблеми гіперактивності, серед батьків і педагогів існує думка, що гіперактивність – це всього лише поведінкова проблема, а іноді і просто «розбещеність» дитини або результат невмілого виховання.

Ключові слова: виховання, гіперактивні діти, гіперактивність, гіперактивний розлад з дефіцитом уваги, синдром дефіциту уваги з гіперактивністю.

Постановка проблеми. Значні соціальні зміни у сучасному соціумі відображаються на розвитку дитини. Щораз більша кількість порушень та затримок розвитку особистості у дитячому віці робить необхідним вивчення, систематизацію та узагальнення світового досвіду виховання й психологічної допомоги таким дітям. Особливу увагу привертають до себе діти з порушенням функції уваги та гіперактивністю.

Аналіз останніх досліджень і публікацій з проблеми свідчить, що явище гіперактивності у молодшому шкільному віці дедалі більше стає суттєвою проблемою психічного розвитку дитини, її соціалізації,

Наукове видання

ІННОВАТИКА У ВИХОВАННІ
Збірник наукових праць

Випуск 6

Упорядники:

проф. Петренко О.Б., доц. Ціпан Т.С.

Науково-бібліографічне редагування:
наукова бібліотека РДГУ

Підписано до друку 25.05.2017 р.
Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 24,7. Замовлення №204/1. Наклад 300

I – 66 **Інноватика у вихованні** : зб. наук. пр. Вип. 6 / упоряд.
О. Б. Петренко ; ред. кол. : О. Б. Петренко, Н. М. Гринькова,
Т. С. Ціпан та ін. – Рівне : РДГУ, 2017. – 320 с.

УДК 37 : 005.591.6
ББК 74.200

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2017

Віддруковано засобами оперативної поліграфії

УРМ-ПОЛІГРАФ

вул. Буковинська, 3, м. Рівне, 33000;

тел.: 0362-64-21-34